

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Vaikai išmoksta nežaisti su ugnimi, bet neišmoksta elgtis su pinigais

Antstolė Sonata Vaicekauskienė

Lietuvos antstolių rūmų prezidiumo narė

Ekonomikos mokytojų konferencija

2018 m. rugpjūčio 24 d.

Nepilnamečių išiskolinimai: realus problemos mastas

Skolas „uždirbusių“ vaikų skaičius prilygsta didelei mokyklai. Tai ne viena klasė, ne viena abiturientų laida, bet visa mokykla. **Maždaug 1000 vaikų.**

Baudos, apie kurias kalbame, dažniausiai siekia **nuo 8 iki 30 eurų**. Vaikų „uždirbtos“ skolos sudaro **0,06 proc. visų antstolių išieškomų skolų**.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

„Užmerktų akių“ fenomenas

arba

„Kas lemia tokius
skaičius?“

Birželio mėnesį bendrovės „Spinter tyrimai“
atliktos apklausos duomenimis

7 %

gyventojų yra skolingi ir apie
tai žino

15 %

šalies gyventojų apie savo skolas
apskritai nenutuokia

Būtent pastarasis skaičius (15 %) patvirtina
esant minėtą „užmerktų akių“ fenomeną:
**akivaizdu, kad tie, kurie apie skolas nežino,
negali jų ir sumokėti.**

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

2 pagrindinės nepilnamečių „uždirbamų“ skolų priežastys

1 priežastis –

nepamatuota drąsa. Tai lemia noras maištauti, varžytis su bendraamžiais, taip pat nerūpestingumas, noras kuo anksčiau pradėti gyventi suaugusiųjų gyvenimą.

2 priežastis –

finansinio raštingumo stoka: savo pajamų/išlaidų, galiausiai – augančių delspinigių neįvertinimas.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Baudos: kokios ir už ką?

Antstolių praktika patvirtina, kad dažniausiai išieškomos tokios 16-18 metų asmenims skirtos baudos:

už šiukšlinimą laiptinėje;

už garsiai klausomą muziką ar triukšmą bute;

už gatvės perėjimą ne tam skirtose vietose;

už alkoholio ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir platinimą;

už važiavimą viešuoju transportu be bilieto;

už transporto priemonės vairavimą neturint teisių;

už vairavimą esant neblaiviam;

už pasišalinimą iš eismo įvykio vietos;

už smulkias vagystes.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Kaip nesumokėta bauda ar skola „nukeliauja“ pas antstolį

Baudos „maršrutas“ iki antstolio

Tol, kol bauda nukeliauja pas antstolį, ji turi pereiti **3 etapas**. Tai užtrunka kiek ilgiau nei pusę metų. Kuo greičiau bauda sumokama, tuo ji yra „pigesnė“ skolininkui.

Vilkinimas – pats blogiausias sprendimas.

1

ETAPAS

Geranoriškas atsiskaitymas per 15 d.: nubaustas asmuo (padaręs nepavojingą pažeidimą ir neturintis daugiau galiojančių baudų) gali „susitaikyti su valstybe“, sumokėdamas pusę paskirtos baudos. Lengvatos galioja tokiems atvejams, kai už pažeidimą numatyta ne didesnė negu 1500 € maksimali bauda, pažeidimas padaromas pirmą kartą ir nepadaryta žalos sveikatai ar turtinių nuostolių.

2

ETAPAS

Savarankiškas atsiskaitymas per 30 dienų: nubaustasis gali sumokėti paskirtą baudą į administracinio nusižengimo protokole nurodytą Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) sąskaitą.

3

ETAPAS

VMI priminimų siuntimas. Skolingam pažeidėjui per interneto svetainę „Mano VMI“ siunčiami pranešimai, raginantys sumokėti paskirtą baudą. Sumokėjimo laukiama ne ilgiau kaip 6 mėnesius.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Kaip iki antstolio atkeliauja kitos skolos?

1 ETAPAS

Atsiskaitymas iš karto arba susitarimas dėl skolos mokėjimo dalimis.

2 ETAPAS

Laiku neatgavęs visos ar dalies skolos, kreditorius pateikia sprendimą vykdyti antstoliui.

Gavus bet kokio pobūdžio dokumentus iš antstolio kontoros, patartina kuo skubiau susisiekti su antstoliu ir suderinti sprendimo įvykdymo galimybes, kad būtų kuo greičiau įvykdyta prievolė, o skolininkas patirtų mažiausiai neigiamų pasekmių. Vilkinti ir tikėtis, kad tai tiesiog praeis – pati blogiausia strategija.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

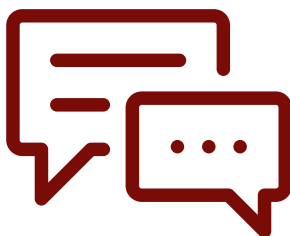
Išeitys ir galimybės: kaip pakeisti situaciją

Kalbėtis

Geranoriškai
pripažinti kaltę

Įprasti tartis ir
konsultuotis

Nėra padėties be
išeities

Apsvarstyti civilinės
atsakomybės
draudimą

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Ką gali mokytojai:

Ekonomikos bei matematikos pamokose naudoti praktinius, gyvenimiškus pavyzdžius, padedančius geriau suprasti, kad įsivaizduojami ir realūs finansiniai įsipareigojimai gali skirtis kaip diena nuo nakties.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Vietoje išvadų.

arba

**Atmintinė, kaip
išvengti baudų ir
skolų**

Nenusižengti

Gyventi „pagal kišenę“

Kontroliuoti išlaidas/pajamas

Skaityti mažomis raidėmis parašytas sutarčių/kontraktų sąlygas. Taip, tai yra nuobodu, neįdomu ir sutartys iš pažiūros visos vienodos, standartinės. Regis, taip paprastai ir aiškiai viską paaiškina konsultantas. Bet būtent čia ir turime stabtelėti.

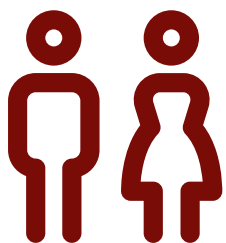
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Atmintinė: 5 žingsniai, kad skola nevirstų žaizda

Pranešti tėvams

Žinoti, kad verta konsultuotis su specialistais ir nebijoti kreiptis į antstolius

Nepradelsti atsiskaitymo terminų

Išsiaiškinti sumokėjimo galimybes (terminas, būdas, galimybė mokėti dalimis, galimybė atidėti mokėjimą tam tikram laikotarpiui)

Žinoti, kad administracinę baudą (jei tai vienintelė galiojanti bauda) galima sumokėti perpus sumažintą, jei atsiskaitoma per 15 d.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

AČIŲ

Mielai atsakysiu į klausimus žodžiu
arba el. paštu
s.vaicekauskiene@antstoliai.lt

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ES socialinio fondo lėšomis bendrai finansuojamas Lietuvos
antstolių rūmų komunikacijos projektas NEPRADELSK